Sunne Pastorat
Org nr 252003-7173

Årsredovisning för räkenskapsåret 2016

Kyrkorådet avger följande årsredovisning.

Innehåll

	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	8
- balansräkning	9
- noter	11

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Uppgift och verksamhet

I Sunne Pastorat (252003-7173) samverkar Sunne församling, Östra och Västra Ämterviks församlingar samt Gräsmarks församling och utgör en kyrklig samfällighet enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoordningen för Svenska kyrkan. Församlingarnas grundläggande uppgift är att "fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission". Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas. Varje församling har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen.

I Sunne Pastorat ingår följande församlingar	Organisationsnummer
Sunne församling	252002-0674
Västra Ämterviks församling	252002-0682
Östra Ämterviks församling	252002-0690
Gräsmarks församling	252002-0708

Den kyrkliga indelningen

Pastoratet har som pastoralt område det övergripande lokala ansvaret för att församlingarna fullgör sin grundläggande uppgift och

- har det ekonomiska ansvaret för alla församlingens uppgifter
- ska anställa och avlöna den personal som behövs
- anskaffar och underhåller den egendom som behövs
- får lämna bidrag till internationell diakoni och mission
- får bedriva näringsverksamhet om den har naturlig anknytning till den grundläggande uppgiften
- har ansvar för begravningsverksamheten i enlighet med begravningslagen

Organisation

Kyrkofullmäktige är pastoratets högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är pastoratets verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har utsett ett arbetsutskott som förbereder kyrkorådets sammanträde och ärenden till kyrkorådet. Kyrkorådet sammanträder 10 gånger per år. I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap. Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar pastoratet inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), församlingsinstruktion och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar församlingen Svenska kyrkans kollektivavtal. Pastoratet har även upprättat olika typer av policys för t.ex. arbetsmiljö.

Främjande av ändamål

Verksamhetsinformation

Ändamålet främjas genom att det i församlingen firas gudstjänst minst en gång i veckan. Därutöver bedrivs ett stort antal aktiviteter exempelvis konfirmandundervisning, barn- och ungdomsgrupper, leva vidaregrupper, besöksverksamhet och själavårdssamtal, för att uppfylla den grundläggande uppgiften. Begravningsverksamheten bedrivs enligt begravningslagen.

	2016	2015	2014	2013	2012
Antal gudstjänstbesökare	34 807	37 817	33 027	33 997	33 201
Antal besökare i kyrkliga handlingar	5 572	14 916	11 424	12 859	13 589
Antal döpta	72	74	68	77	75
Antal konfirmander	48	38	48	46	60
Antal begravningsgudstjänster	119	147	x	x	x
Antal vigselgudstjänster	29	28	x	x	x
Antal deltagare i barn och ungdoms-verksamhet	232	253	126	132	159
Antal deltagare i vuxenverksamhet	3 080	363	363	359	169
Antal aktiva inträden	7	11	13	14	7
Antal aktiva utträden	102	55	33	81	71

Resultat och ställning

Budgeterat resultat uppgår till -3 104 tkr (-672tkr).
Resultatet uppgår till -3 073 tkr (2 073 tkr) vilket är 30 tkr bättre än budgeterat.
Avvikelserna är fördelade enligt följande:

Församlingsverksamhet
Budget: -12 701 tkr utfall: -12 890 tkr avvikelse: -188 tkr
Budgetavvikelsen beror huvudsakligen på ändrad tjänstebemanning inom området gudstjänster och kyrkliga handlingar.

Gemensam administration
Budget: 17 302 tkr utfall: 17 399 tkr avvikelse: 96 tkr
Budgetavvikelsen beror på medvetet sparande.

Fastighetsförvaltning
Budget: -7 705 tkr utfall: -7 583 tkr avvikelse: 122 tkr
Kostnaden för reparation och underhåll av pastoratets fastigheter blev högre än förväntat, framförallt vad gäller Sunne kyrkas fasadrenovering.
Pastoratets totala kostnad för reparation och underhåll uppgick till 7 291 tkr vilket är 1 452 tkr mer än budgeterade 5 839 tkr.
Delfinansiering i form av kyrkoantikvarisk ersättning kompenserade den ökade kostnaden.
Budgeterat var 2 676 tkr. Utfallet blev 4 932 tkr, d v s 2 256 bättre än budgeterat.

Personal
Pastoratet tillämpar Svenska Kyrkans kollektivavtal. Det innebär att samtliga anställda omfattas av olika typer av försäkringar bl a tjänstepension, sjukförsäkring och arbetsskade- och olycksfallsförsäkring. Vid sidan om detta finns även ett omställningsavtal som träder in vid arbetsbrist och ett utvecklingsavtal som innebär rätt till fortbildning mm. Pastoratet har även upprättat olika typer av policys för t ex jämställdhet.

Målsatt kapital
Kyrkofullmäktiges mål för det egna kapitalets storlek är 20 miljoner kronor. Om det egna kapitalet understiger fastställt kapital skall pastoratet budgetera överskott om 300 tkr per år till dess att målkapitalet uppnåtts. Efter bokslutet 2016 överstiger eget kapital målsatt kapital med 4 270 tkr.

Begravningsverksamheten
Begravningsverksamhetens resultat uppgår till 346 tkr vilket är 1 512 tkr bättre än budgeterade -1 166 tkr. Den positiva budgetavvikelsen beror till största del på att 900 tkr har budgeterats för införande av digitala gravkartor men genomförandet har flyttats fram i tid.
Kostnaden för framtagande av trädvårdsplaner har budgeterats med 325 tkr samt intäkt i form av KAE med halva summan; 162 tkr. Trädvårdsplan är framtagen för kyrkogården i Gräsmark. Övriga trädvårdsplaner återstår. Först efter genomförandet kan KAE rekvireras.
Skötseltaxorna är framtagna i enlighet med KRED:s rekommendationer.
Begravningsverksamhetens fordran på pastoratet uppgår per 161231 till 3 962 tkr.

Flerårsöversikt

		2016	2015	2014	2013	2012
Allmänna förutsättningar						
Tillhöriga per den 31 december	(antal)	8 922	9 104	9 276	9 345	9 514
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna)	%	75,0	77,7	79,7	79,0	82,1
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavg.	%	1,21	1,21	1,21	1,21	1,21
Begravningsavgift	%	0,57	0,58	0,59	0,59	0,59
Medelantal anställda		41	44	45	45	44
Resultat (tkr)						
Verksamhetens intäkter		39 297	35 288	35 255	33 835	36 366
Verksamhetens resultat		-2 061	1 359	-422	2 054	3 504
Resultat från finansiella investeringar		-1 012	-1 016	-565	-857	-436
Årets resultat		-3 073	343	-987	1 197	3 068
Kyrkoavgift exkl begravnings- och stiftsavgift	(tkr)	18 686	19 470	19 081	17 977	17 821
- varav slutavräkning	(tkr)	109	757	615	21	-30
Personalkostnader/verksamhetens intäkter	%	58,3	64,8	67,8	65,5	62,4
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter	%	4,9	5,2	4,9	5,1	4,7
Ekonomisk ställning						
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek	(tkr)	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Eget kapital	(tkr)	24 270	27 343	27 001	27 988	26 790
Soliditet	%	44,0	46,6	44,8	45,8	42,3
Värdesäkring av det egna kapitalet	%	neg	1,3	neg	4,5	12,9
Likviditet	%	71,4	117,2	119,6	109,8	127,4

Nyckeltalsdefinitioner

- Kyrko- och begravningsavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.
- Varav slutavräkning - För förklaring se redovisningsprinciper.
- Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

- Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.
- Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under 2016 har en omfattande renovering av Sunne kyrkas fasad samt värmekonvertering genomförts. Oförutsedda kostnader tillkom. Ökad tilldelning av kyrkoantikvarisk ersättning balanserade resultatet.

Finansiella instrument

Pastoratet exponeras för ränterisker genom skulder till kreditinstitut.
I syfte att minska denna exponering och för att erhålla en fast räntenivå har pastoratet tecknat ränteswappar motsvarande lån på 20 miljoner kronor.
Dessa ränteswappar förfaller under perioden 30 oktober, 2019 till 4 september, 2028.
Instrumenten redovisas ej i pastoratets balans- eller resultaträkning.
Resultatet av säkringen redovisas i resultaträkningen i takt med att betalning sker vilket är 4 gånger per år fram till förfallodag alternativt dag för förtida lösen.
Ursprungligen tecknades fyra poster om vardera 5 miljoner kronor - totalt 20 miljoner kronor. Två av posterna kvarstår på vardera 5 000 tkr. Återstående två poster lades 12-10-30 om till en ny post om totalt 10 000 tkr, med nedskrivningen 350 tkr/kvartal för att swappen ska minska i samma takt som amorteringen. Nominellt belopp per 16-12-31 uppgår till 4 400 tkr (5 800 tkr). Totalt nominellt belopp per 16-12-31 uppgår därmed till 14 400 tkr (15 800 tkr).
Om pastoratet skulle välja att lösa in samtliga ränteswappar per balansdagen skulle man få betala 3 405 tkr (3 147 tkr), vilket beror på att dagens räntenivå är lägre än då säkringen gjordes.

Framtida utveckling

	Plan 2019	Plan 2018	Beslutad 2017	Utfall 2016	Förändring mellan 2016 och 2017 (%)
Kyrkoavgift	21 287	21 219	20 237	18 686	8,3
Ekonomisk utjämning	-449	-449	-419	-254	65,0
	20 838	20 770	19 818	18 432	

Miljöinformation

Pastoratet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Kollekter

Kronor	2016	2015	2014	2013	2012
Förmedlade rikskollekter	65 883	65 414	63 690	66 331	67 876
Förmedlade stiftskollekter	16 910	14 250	16 465	21 592	15 302
Förmedlade församlingskollekter	23 054	36 346	21 716	66 445	27 344
Församlingskollekt till egen verksamhet	74 050	89 546	125 108	94 807	71 322
Summa kollekter	179 897	205 556	226 979	249 175	181 844

En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/stiftet. Kollektändamål och dag fastställs i kyrkostyrelsen respektive Domkapitlet. Församlingskollekten beslutas i församlingen. En förmedlad församlingskollekt tas upp till förmån för en annan juridisk person. Förmedlade kollekter tas inte upp i pastoratets resultaträkning.

Förvaltade stiftelser

Pastoratet förvaltar 3(3) stiftelser med totalt utgående eget kapital om 2 306 tkr (2 319 tkr) och dessutom 3 (3) blomsterfonder med ett eget kapital om 571 tkr (470 tkr).

Resultaträkning	Not	2016	2015
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		18 685 992	19 470 400
Begravningsavgift	2	10 872 253	11 190 178
Ekonomisk utjämning	3	-253 572	-429 096
Utdelning från prästlönetillgångar	4	1 168 125	1 418 438
Erhållna gåvor och bidrag	5	6 245 140	885 971
Nettoomsättning	6	2 307 484	2 612 983
Övriga verksamhetsintäkter	7	271 345	139 484
Summa verksamhetens intäkter		39 296 767	35 288 358
Verksamhetens kostnader			
Övriga externa kostnader	8	-16 458 780	-9 603 901
Personalkostnader	9	-22 926 319	-22 863 698
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-1 909 591	-1 835 472
Övriga verksamhetskostnader		-70 887	-
Summa verksamhetens kostnader		-41 365 577	-34 303 071
Förändring av ändamålsbestämda medel	5	7 692	373 369
Verksamhetens resultat		-2 061 118	1 358 656
Resultat från finansiella investeringar	10		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		8 068	18 202
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		36 003	28 046
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 056 364	-1 062 239
Summa resultat från finansiella investeringar		-1 012 293	-1 015 991
Årets resultat		-3 073 411	342 665

Balansräkning	Not	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	41 690 830	40 700 335
Inventarier, verktyg och installationer	12	2 349 294	2 178 871
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	-	216 529
		44 040 124	43 095 735
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	14	2 704 722	3 153 165
Summa anläggningstillgångar		46 744 846	46 248 900
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		55 675	117 571
Skattefordringar		104 642	-
Övriga kortfristiga fordringar		452 617	474 352
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		5 202 144	490 505
		5 815 078	1 082 428
Kassa och bank	15	2 557 930	11 292 112
Summa omsättningstillgångar		8 373 008	12 374 540
Summa tillgångar		55 117 854	58 623 440

Balansräkning	Not	2016-12-31	2015-12-31
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat		27 343 269	27 000 604
Årets resultat		-3 073 411	342 665
Summa eget kapital		24 269 858	27 343 269
Ändamålsbestämda medel	5	532 205	539 897
		532 205	539 897
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	16	13 900 000	15 300 000
Gravskötselskulder	17	5 038 486	4 880 505
Summa långfristiga skulder		18 938 486	20 180 505
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		1 400 000	1 400 000
Skuld till begravningsverksamheten	2	3 961 995	3 615 684
Leverantörsskulder		946 080	710 255
Gravskötselskuld	17	888 140	970 210
Övriga kortfristiga skulder		798 038	1 489 201
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3 383 052	2 374 419
Summa kortfristiga skulder		11 377 305	10 559 769
Summa eget kapital och skulder		55 117 854	58 623 440

Noter

Not 1 Allmänna redovisningsprinciper

Grunder för upprättande
Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Årsredovisning
Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Värderingsgrund
Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Belopp
Samtliga belopp är angivna i tusentals kr (tkr) om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning
Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift
Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. Staten svarar för uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolftedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet erhålls en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaks. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten. Begravningsavgiften intäktsredovisas på motsvarande sätt.

Erhållna gåvor
Erhållna gåvor redovisas enligt BFNAR 2002:10, Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund, vilket innebär att de intäktsredovisas i den period de har mottagits. Intäkten motsvarar tillgångens anskaffningsvärde.

För ändamålsbestämda gåvor tillämpas KRED:s rekommendation, Redovisning av ändamålsbestämda gåvor, vilket innebär att under året erhållna men ej förbrukade gåvor, tillsammans med under året förbrukade gåvor erhållna under tidigare år, redovisas i resultaträkningen på raden Förändring av ändamålsbestämda medel. Se vidare under rubriken " Ändamålsbestämda medel" nedan.

En ändamålsbestämd gåva innehåller ett av givaren, i samband med överlämnandet av gåvan, angivet villkor för användningen, vilket innebär att den har ett rättsligt skydd och inte får användas till annat ändamål.

Erhållna bidrag
Erhållna bidrag redovisas enligt BFNAR 2002:11, Redovisning av bidrag av likvida medel till ideella föreningar och registrerade trossamfund från offentligrättsliga organ, vilket innebär att intäkten ställs mot den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Materiella anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Mark, utöver kyrkogårdsmark, skrivs inte av, då nyttjandeperioden är obegränsad. Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år (2%/år)
Övrig mark	avskrivs ej
Markanläggning	30 år (3,3%/år)
Byggnader	30-50 år (2-3%/år)
Bilar	5 år (20%/år)
Datautrustning	3 år (33%/år)
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5-20 år (5-20%/år)

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella anläggningstillgångar
Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier, obligationer och andra långfristiga värdepappersinnehav redovisas till anskaffningsvärdet minskat med eventuell nedskrivning.

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående eller om värdenedgången bedöms vara väsentlig. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Fordringar
Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar
Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet.

Ändamålsbestämda medel
Ändamålsbestämda medel redovisas enligt KREDs rekommendation, Redovisning av ändamålsbestämda gåvor.

Enligt BFNAR 2002:10, Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund, skall ej förbrukade ändamålsbestämda medel ingå i årets resultat och eget kapital. Svenska kyrkan finner det dock angeläget att gentemot givare och andra intressenter tydligt visa att erhållna medel hålls åtskilda från övriga medel och inte är möjliga att använda för andra ändamål. För att uppnå detta görs en avvikelse från BFNAR 2002:10 som består i att ej förbrukade ändamålsbestämda medel redovisas i särskild post i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att förändringen av denna post redovisas i resultaträkningen. Anpassningen av uppställningsformen för balans- och resultaträkningen har skett med stöd i Årsredovisningslagens 2 kap. 3 § och 3 kap. 4 § 3 st.

Genom den tillämpade redovisningsprincipen anser Svenska kyrkan att arten av ej förbrukade ändamålsbestämda medel tydligare markeras och att redovisningen av förändringen av ej förbrukade ändamålsbestämda medel i resultaträkningen ger bättre information till en läsare än om BFNAR 2002:10 tillämpas.

Avsättningar
Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias.

Leasing
Leasingavgifter redovisas som en kostnad i resultaträkningen och fördelas linjärt över leasingperioden. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Not 2 Begravningsverksamhet

	2016	2015
Begravningsverksamhetens särredovisning		
Verksamhetens intäkter		
Begravningsavgift - erhållet under året	11 218 565	11 589 957
Övriga intäkter	1 474 725	1 560 778
Summa verksamhetens intäkter	12 693 290	13 150 735
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-6 623 521	-7 001 997
Övriga kostnader	-3 412 604	-3 531 605
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-1 223 526	-1 156 841
Summa verksamhetens kostnader	-11 259 651	-11 690 443
Finansiella poster		
Räntekostnader	-1 087 327	-1 060 513
Begravningsverksamhetens överskott/underskott	346 312	399 779
Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen		
Begravningsavgift - erhållet under året	11 218 565	11 589 957
Avgående överskott/tillkommande underskott enligt resultatsammanställningen	-346 312	-399 779
Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen	10 872 253	11 190 178
Begravningsverksamhetens fordran på pastoratet		
Ingående fordran	3 615 684	3 215 905
Begravningsverksamhetens överskott	346 312	399 779
Utgående fordran/skuld	3 961 996	3 615 684

Not 3 Ekonomisk utjämning

Alla församlingar och pastorat omfattas av ett inomkyrkligt utjämningssystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 4 Utdelning från prästlönetillgångar

Pastoratet innehar 6,67 (6,67) andelar i avkastningen från de stiftvis förvaltade prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna är stiftelseliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till andelsägande församlingar och resterande går till det inomkyrkliga utjämningssystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Not 5 Erhållna gåvor och bidrag

	2016	2015
Gåvor		
Församlingskollekt till egen verksamhet	74 050	89 546
Ändamålsbestämda gåvor	-	2 000
Övriga gåvor	389 150	40 834
	463 200	132 380
Bidrag		
Kyrkoantikvarisk ersättning	4 931 927	73 125
Övriga bidrag från stiftet	195 000	-
Bidrag för arbetskraft	655 013	680 466
	5 781 940	753 591
Ändamålsbestämda medel		
Ingående värde	539 897	913 266
Ianspråktagna gåvor	-7 692	-373 369
Utgående värde	532 205	539 897
Specifikation av utgående värde		
Emanuelska fonden	349 257	349 257
Harald Johanssons fond	182 948	184 840
Wettergrens gåva	-	5 800
Belopp vid årets utgång	532 205	539 897

Not 6 Nettoomsättning

	2016	2015
Gravskötselintäkter	1 685 360	1 734 425
Hyresintäkter	165 187	192 368
Clearingintäkter	277 780	458 839
Övriga intäkter	179 157	227 350
Summa	2 307 484	2 612 982

Not 7 Övriga verksamhetsintäkter

	2016	2015
Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter	-	2 500
Resultat vid avyttring maskiner	61 875	-
Försäkringsersättningar	-	13 984
Övriga verksamhetsintäkter	209 470	123 000
	271 345	139 484

Not 8 Leasing

Pastoratets totala leasingkostnader under året uppgick till 200 tkr (228 tkr).

Not 9 Personal

	2016	2015
Medelantal anställda		
Kvinnor	28	29
Män	13	15
Totalt	41	44

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 150 kr (22 250 kr). Detta har gjorts med stöd av punkt 6 i BFNAR 2006:11.

		2016	2015
Könsfördelningen i kyrkoråd			
Kvinnor	(%)	58,00	58,00
Män	(%)	42,00	42,00
Löner, arvoden och andra ersättningar			
Ledamöter i kyrkoråd		74 000	73 000
Anställda		15 516 000	16 112 000
		15 590 000	16 185 000

I uppgiften om löner och arvoden för ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 150 kr (22 250 kr). Pastoratet har betalt ut sådan ersättning med totalt 447 tkr (466 tkr) vilket inte tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkorådet, församlingsrådet m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag		
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	655 013	680 466

Ersättning till ordförande i kyrkoråd
Till ordförande i kyrkorådet har ersättning utgått med 29 tkr (29 tkr).

Pensionskostnader och andra sociala avgifter		
Pensionskostnader	937 922	973 626
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	5 157 279	4 704 596
	6 095 201	5 678 222

Pastoratet har inga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 10 Resultat från finansiella investeringar

	2016	2015
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Utdelningar	-	18 202
Realisationsresultat vid försäljningar	8 068	-
Summa	8 068	18 202
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	36 003	28 046
Summa	36 003	28 046

Not 11 Byggnader och mark

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	60 412 401	60 412 401
Årets förändringar		
-Inköp	2 464 827	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	62 877 228	60 412 401
Ingående ackumulerade avskrivningar	-19 712 066	-18 261 218
Årets förändringar		
-Avskrivningar	-1 474 332	-1 450 848
Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 186 398	-19 712 066
Bokfört värde för fastigheter	41 690 830	40 700 335

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	7 620 886	7 075 879
Årets förändringar		
-Inköp	676 569	545 007
-Försäljningar och utrangeringar	-404 007	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 893 448	7 620 886
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 442 015	-5 057 391
Årets förändringar		
-Försäljningar och utrangeringar	333 120	-
-Avskrivningar	-435 259	-384 624
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 544 154	-5 442 015
Bokfört värde för inventarier	2 349 294	2 178 871

Not 13 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	216 529	216 529
Utgifter under året	-216 529	-
Utgående balans	0	216 529

Aktiverad nyanläggning avser projektering av värmesystem Sunne kyrka.

Not 14 Värdepappersinnehav

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 153 164	3 134 962
Årets förändringar		
-Tillkommande värdepapper	-	18 202
-Avgående värdepapper	-448 442	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 704 722	3 153 164
Utgående bokfört värde	2 704 722	3 153 164
Utgående marknadsvärde	3 070 473	3 411 790

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffnings-värde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Långfristiga värdepappersinnehav			
Noterade aktier och aktiefonder	177	177	410
Noterade räntebärande värdepapper	2 528	2 528	2 660
Summa värdepappersinnehav	**2 705**	**2 705**	**3 070**

Not 15 Kassa och bank

Av kassa och bank utgör 264 tkr (7 560 tkr) behållningen på det sk Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av en sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 16 Långfristiga skulder och derivatinstrument

	2016-12-31	2015-12-31
Andel av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen:		
Skulder till kreditinstitut	7 950 000	9 700 000
Summa	7 950 000	9 700 000

Not 17 Gravskötselskuld

	2016	2015
Långfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	1 131 153	1 183 025
Församlingsverksamhetens åtaganden (Serviceverksamhet)	3 907 333	3 697 480
	5 038 486	4 880 505
Kortfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	87 627	141 382
Församlingsverksamhetens åtaganden (Serviceverksamhet)	800 513	828 828
	888 140	970 210
Andel av gravskötselskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Begravningsverksamhetens åtaganden	146 146	233 773
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	280 000	280 000
	426 146	513 773

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden påbörjade från år 2000 utgör församlingsverksamhetens åtaganden (Serviceverksamhetens). au

Sunne 2017-04-25

Inger Axelsson

Lena Börjesson

Carl Johan Friberg
Ordförande

Bengt Gullström

Torsten Johansson

Gerd Karlsson

Rousanne Larsson

Kerstin Larsson

Maj Larsson

Tommy Larsson

Kerstin Magnusson

Jonny Ritzman

Maria Widlund

Hans-Viktor Krolovitsch
Kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har lämnats 2017-05-10.

Christer Djurberg

Anna-Lena Olsson

Elin Kock
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till kyrkofullmäktige i Sunne pastorat, org.nr 252003-7173

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sunne pastorat för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sunne pastorats finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kyrkofullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till pastoratet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är kyrkorådet som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2016 (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Kyrkorådets ansvar

Det är kyrkorådet som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Kyrkorådet ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar kyrkorådet för bedömningen av pastoratets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftet avser att upplösa pastoratet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av pastoratets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i kyrkorådets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att kyrkorådet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om pastoratets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en pastorat inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera kyrkorådet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av pastoratets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av kyrkorådets förvaltning för Sunne pastorat för år 2016.

Vi tillstyrker att kyrkofullmäktige beviljar kyrkorådets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till pastoratet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Kyrkorådets ansvar

Kyrkorådet ansvarar för pastoratets organisation och förvaltningen av pastoratets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma pastoratets ekonomiska situation och att tillse att pastoratets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och pastoratets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av kyrkorådet i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot pastoratet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot pastoratet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för pastoratets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Sunne den 10 maj 2017

Elin Kock
Auktoriserad revisor

Sunne den 10 maj 2017

Christer Djurberg

Anna-Lena Olsson